

Dzejniecei Ausmai Pormalei (1939—1979) bijusi laime būt Mirdzas Ķempes audzēknei, bieži konsultēties pie viņas dzejas jautājumos, saņemt no dzejnieces vēstules ar padomiem, izjust viņas lielo gādību un atbalstu. Ir saglabājusies M. Ķempes fotogrāfija ar zīmīgu uzrakstu: «Manai meitiņai Ausmiņai — dzejnieci, Mirza Ķempe 1961. g. decembrī.» Ausma Pormale (viņa nodzīvoja piecus gadus ilgāk par savu lielo Skolotāju) atmiņās stāsta par frēzijām, ko pēdējā tikšanās reizē pasniegusi Dzejniecei. «Pēdējās frēzijas» saucas A. Pormales dzejolis, kas veltīts M. Ķempes piemiņai (publicēts «Literatūrā un Mākslā» 1987. gada 6. februārī).

PIRMĀ TIKSANĀS

Apmēram 1957. vai 1958. gadā Livānu 1. vidusskolas direktore E. Gorbunova mani — bīklu vidusskolnieci — paņēma līdzī uz Rīgu, lai «parādītu» dzejnieci Mirdzai Ķempei. Es pirmo reizi ieraudzīju ne tikai Rīgu, bet arī stalto, enerģisko un mazliet ekstravaganto Mirdzu Ķempi.

Atceros, ka ļoti kautrējos, atrodoties Rakstnieku savienības telpās, kaunējos sava laucinieciskā apģērba dēļ, kautrējos sava izskata dēļ. Es tai laikā slimoju ar neirastēniju, un man nebija sārtu vaigu, zili riņķi zem acīm gan man bija.

Kā šodien atminos: nevarīga stāvēju blakām Mirdzai Ķempei, kas šķirstīja manu vidusskolas dzeju kladi un izdarīja tajā piezīmes, vārdu sakot, konsultēja jauno autori. Kad tā ilgāku laiku, acis nepacēlusi, biju stāvē-

jusi, dzejniece saņēma mani pie zoda un uzmundrināja, lai taču paskatos viņai acīs, jo esot nepieklājīgi neskatīties acīs. Šī piezīme mani nemaz neapvainoja, jo tika sacīta labvēlīgi — ar humoru un lielu laipnību. Kā vēlāk izrādījās, tas bija ve-

cais labais Mirdzas Ķempes raksturs — šī īpatnā omulība un dabiskais temperaments. Šķiroties Mirdza Ķempe nojūsmoja par manām garajām bizēm un paskaļi iesmējās. Vēlāk es ne reizi vien sastapos ar šo interesanto, paskaņo Mirdzas Ķempes smieklus, kas nevis aizskāra, bet izraisīja draudzības jūtas.

PEDEJĀ TIKSANĀS

Apmēram piecas dienas vai nedēļu pirms Tautas dzejnieces nāves es un Ventspils autore Jana More apciemojām Mirdzu Ķempi Rakstnieku savienībā. Jana bija nopirkusi pūpolus tirgū, es — sīkas, smalkas puķītes ar oranžīgiem ziedņiem — frēzijas. Manas puķītes dzejniece nosauca par skaistām. Todi Mirdza Ķempe izskatījās ļoti, ļoti nogurusi. Man pat šķita, ka viņa elpo ar grūtībām. Seja bija bāla un sakritusies, gaita — smaga, lēna. Dzejniece gāja meklēt glāzi puķēm. Es paskrēju viņai pakaļ, negribēdama, ka viņa ceļas un iet. «Dzejniec, sēdiet, es atnesīšu!» es saci-

cinājās, tad Mirdza Ķempe sāka runāt, diezgan skarbā balsī, citējot un paskaidrojot. Pēc neilga laika vīrs aizgāja. Konsultante bezcerīgi atmeta ar roku. Es pagrozījos, pagrozījos, apjautājos par viņas veselību un beidzot teicu: «Nu tagad jau skriešu prom!» Un tad notika kaut kas, ko es ilgi neaizmirsīšu. Dzejniece uzmanīgi un tieši paskatījās man acīs un pārmetoši noteica: «Tev vienmēr jāskrien!» Mēs paspiedām viena otrai roku, un es aizauļoju, nemūžam nedomādama, ka nekad vairs viņu neredzēšu dzīvu. Mirdza Ķempe man šķita nemirstīga. Pēc šīs tikšanās es gatavojos indologu konferencei, kur man kopā ar Mirdzu Ķempi vajadzēja būt LVU un lasīt dzejoļus par Indijas tēmu. Vai man varēja ienākt prātā, ka indologu konferencē es būšu ģerbusies melnā? Pēc dzejnieces apbedīšanas ceremonijas steigzāmies uz konferenci... bez Mirdzas Ķempes. (Starp citu, melnā kleita man vēl no vidusskolas laikiem — dzejnieces dāvana.)

Man žēl, ka biju nevērīga pret savu agrīno dzejas skolotāju viņas mūža pēdējos gados.

1974. g. 17. septembrī

Materiālu sagatavojis
PETERIS LUSTE

CEĻAMAIZE